

Česká republika

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium Jana Blahoslava, Ivančice, Lány 2

Lány 2, 664 91 Ivančice

Identifikátor školy: 600 014 053

Termín konání orientační inspekce: 18. – 20. listopad 2002

Čj.:	122 222/02-5094
Signatura:	ol2zw502

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Jana Blahoslava, Ivančice, Lány 2 (dále jen gymnázium) zřídilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR na základě zřizovací listiny ze dne 2. prosince 1991 dnem 1. listopadu 1991 jako rozpočtovou organizaci. Dodatkem ke zřizovací listině č.j.: 36 466/97-21 ze dne 11. prosince 1997 se dnem 1. ledna 1998 mění organizace na příspěvkovou. V závislosti na novém státoprávním uspořádání je dnem 1. července 2001 zřizovatelem gymnázia Jihomoravský kraj se sídlem v Brně. Gymnázium poskytuje v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení žákům všeobecné vzdělání, připravuje je především pro studium na vysokých školách a pro výkon některých činností ve správě, kultuře a dalších oblastech. V souladu s Rozhodnutím MŠMT ČR č.j.: 11 035/2002-21 ze dne 14. ledna 2002, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 13. září 2001, škola v současné době realizuje studijní obory: 79-41-K/401 Gymnázium všeobecné (čtyřleté), kde nyní vzdělává 115 žáků, a 79-41-K/801 Gymnázium všeobecné (osmileté) s 280 žáky.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy v obou realizovaných studijních oborech 79-41-K/401 Gymnázium všeobecné (čtyřleté) a 79-41-K/801 Gymnázium všeobecné (osmileté) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v hospitovaných předmětech
- materiálně-technických podmínek vzdělávání v obou citovaných studijních oborech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v hospitovaných předmětech
- průběhu a výsledků vzdělávání v obou citovaných studijních oborech v předmětech český jazyk a literatura, německý jazyk, matematika, chemie, biologie a informatika
- efektivnosti využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy je sledováno ve vztahu k těm předmětům, v nichž probíhaly hospitace. Všichni hospitovaní učitelé splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, které vyplývají z příslušné právní normy. Vedení školy vytváří takové podmínky pro pracovníky školy, aby byl její pedagogický sbor stabilizován a odbornost jeho členů byla optimálně využita při tvorbě jednotlivých úvazků. Začínající učitelé ve škole nevyučují.

Při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy využívá ředitel své poradní orgány, kterými jsou vedle členů vedení především pedagogická rada a předsedové jednotlivých předmětových komisí. Zdrojem námětů a připomínek k řízení školy je také spolupráce s odborovou organizací i pravidelná dobrovolná pondělní „setkávání pedagogů s počítači“, jichž se zúčastňuje většina sboru a při nichž se řeší běžné provozní problémy a záležitosti. Zápisy z provozních porad mají pouze statistický charakter, neobsahují výčet přítomných, plnění úkolů z minulé rady, zařazení diskuse a úkoly do rady příští. Jsou stručné a postrádají hodnotící ráz.

Funkci výchovné poradkyně vykonává zkušená učitelka, která sice neabsolvovala kvalifikační studium, na svou práci se však připravuje školeními a kurzy pořádanými pro výchovné

poradce. Má vytvořeny velmi dobré podmínky prostorové, časové i materiální. Celoroční plán její práce je podrobně rozpracován v měsíčních plánech. Ty se aktuálně zpřesňují a doplňují. Výchovná poradkyně úzce spolupracuje s vedením školy, třídními učiteli a preventistou sociálně-patologických jevů. Eviduje materiály týkající se žáků se specifickými vývojovými poruchami učení, informuje třídní učitele i ostatní vyučující, pravidelně sleduje výsledky těchto žáků a projednává je na pedagogické radě. Spolupracuje s rodiči při zjištění potíží a zprostředkovává kontakty s PPP. Druhá oblast výchovného poradenství, profesní orientace absolventů, je rovněž velmi dobře zajištěna, žáci mají možnost zúčastnit se psychologických testů, je navázána spolupráce s úřadem práce, který poskytuje informace o situaci na trhu práce, škola se účastní veletrhu vzdělávací nabídky a poskytuje žákům potřebné materiály a informace jak prostřednictvím nástěnek, tak přímým kontaktem s výchovnou poradkyní. Ta také sleduje úspěšnost absolventů při přijetí k dalšímu studiu. Konzultační hodiny nejsou vypsány, avšak individuální porady žákům i rodičům poskytuje výchovná poradkyně kdykoli podle potřeby nebo po předchozí domluvě. Prevenci sociálně-patologických jevů zajišťuje učitel přírodovědných předmětů. Minimální preventivní program je zpracován, jeho plnění se vyhodnocuje a projednává 1 x ročně na pedagogické radě. Žáci jsou s problematikou sociálně-patologických jevů seznamováni jak na nástěnkách a informačních panelech, tak také ve výuce různých předmětů (biologie, chemie, občanská výchova, ZSV apod.). Několik žákyň je zapojeno do peer-programu a podílejí se na informování ostatních. Škola připravuje vlastní akce a účastní se i akcí pořádaných Domem dětí a mládeže. Rodiče jsou o dané problematice informováni prostřednictvím třídních učitelů i různých materiálů a letáků. Drobné náznaky nevhodného chování, zejména mezi žáky navzájem, jsou řešeny ihned při jejich zjištění. O účinnosti prevence svědčí fakt, že škola dosud nemusela řešit žádný případ výskytu sociálně-patologických jevů.

Kontrolní činnost vedení školy je podložena celoročním plánem kontrol, který je strukturován do jednotlivých oblastí činnosti školy a zahrnuje výuku, dozory, pedagogickou dokumentaci, kontrolu práce třídních i ostatních učitelů, kontrolu výchovného poradenství i činnosti administrativního a správního charakteru. Kontrola je prováděna průběžně a namátkově, stejně jako hospitační činnost ředitele. Hospitace zástupkyně jsou doloženy hospitačními záznamy, které jsou s jednotlivými vyučujícími projednány, zobecněné poznatky z nich jsou pak následně předmětem jednání na schůzkách předmětových komisí. Z výsledků kontrol přijímá vedení školy opatření, sleduje jejich plnění a využívá jich jako součást kritérií při stanovování nadtarifních složek platu.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků neprobíhá podle vyhotoveného plánu, realizuje se však na základě vlastních požadavků vyučujících podle aktuálních nabídek a finančních možností školy. Přidělené prostředky na DVPP nebyly zcela vyčerpány.

Kritéria pro stanovování nadtarifních složek platu vyplývají z vnitřního platového předpisu, který je přílohou kolektivní smlouvy. Jsou přesně stanovena vnitřním bodovým systémem, kdy jsou nadstandardní činnosti pedagogických i nepedagogických pracovníků ohodnoceny jistým počtem bodů, přičemž každému bodu odpovídá stanovená pohyblivá finanční částka podle vstupních možností. S tímto systémem byli všichni pracovníci školy seznámeni.

Vzdělávací koncepci školy, vymezení profilu absolventa a personální a materiálně-technické podmínky vzdělávání stanovuje Koncepce rozvoje školy. Organizační struktura školy vyplývá z organizačního řádu, který stanoví základní systém v řízení organizace, dělbu práce, působnost jednotlivých útvarů a vztahy mezi nimi. Rámcově určuje kompetence jejich pracovníků i činnost administrativního a správního charakteru. Chod školy usměrňuje její dobře zpracovaný vnitřní řád, hodnocení práce a chování žáků je stanoveno klasifikačním řádem.

Vnitřní informační systém vychází z celoročního plánu práce, na něž navazují měsíční plány s určením termínů a zodpovědnosti pracovníků za splnění úkolů. Zdrojem informací jsou pro učitele informační nástěnka ve sborovně a na chodbě školy, jednání provozních porad a předmětových komisí, ale zejména jejich denní osobní kontakt s vedením školy. Všechny důležité informace najdou také na počítačové síti školy. Rodiče jsou o výsledcích vzdělávání a výchovy informováni na pravidelných třídních schůzkách, prostřednictvím studijních průkazů (obsahujících množství informací o škole, organizaci školního roku, přehled výsledků studia, výchovná opatření atd.) a v případě zhoršení prospěchu nebo chování také dopisem, jehož kopie je založena v třídním výkazu. Kontakt s rodiči usnadňují individuální e-mailové adresy vyučujících, umožňující vzájemnou výměnu informací, omlouvání žáků apod. Všichni pedagogové jsou přístupni osobním jednáním na základě individuální domluvy. Informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, jsou poskytovány. Škola má zpracovávánu příslušnou informační nástěnku ve vestibulu školy. Veřejnost je informována formou vkusně zpracovaných a obsáhlých ročenek, prostřednictvím materiálů umístěných na webových stránkách školy, jež mají vysokou vypovídací hodnotu a profesionální úroveň. Gymnázium pravidelně přispívá do Ivančického zpravodaje i místní televize.

Personální podmínky výchovy a vzdělávání umožňují realizovat požadavky, kladené schválenými učebními dokumenty na jednotlivé studijní obory a jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Gymnázium v Ivančicích má dlouholetou tradici. Je spojováno s řadou významných jmen, z nichž jméno Jana Blahoslava už přes třicet roků nese ve svém čestném názvu. Budovu bývalé ZDŠ na ulici Lány využívá od 1. 9. 1966. Tento objekt prošel v posledních letech velkou rekonstrukcí, získal další poschodí a rozrostl se o šatnový blok. Je stavebně propojen se školní jídelnou sousední základní školy, s níž vytváří rozsáhlý komplex. Ten doplňuje polyfunkční sportoviště v jeho přímém sousedství. Celý areál působí velmi esteticky a upraveně, a to nejen jeho exteriér, ale také jeho vnitřní společné prostory (vstupní hala, chodby), které jsou velmi vkusně vyzdobeny především množstvím žakovských výtvarných prací a zejména malířskými artefakty, vztahujícími se k dílům Jana Blahoslava a Alfonse Muchy.

Následující hodnocení materiálně technických podmínek vzdělávání a výchovy je vztaženo pouze k předmětu inspekce.

Škola má pro výuku téměř všech hospitovaných předmětů vynikající prostorové podmínky. Kmenové učebny, ve kterých probíhala výuka českého jazyka a literatury, německého jazyka a matematiky, jsou prostorné, čisté, zařízené běžným nábytkem.

V podkroví školy je umístěna žakovská knihovna vybavená nejen krásnou literaturou související s probíraným učivem, ale i slovníky, encyklopediemi, odbornými publikacemi a časopisy. Kabinet českého jazyka slouží zároveň jako učitelská knihovna. Katalog literatury a pomůcek je přehledně zpracován v počítači. K dispozici jsou slovníky, učebnice, literární dějiny, video a audionahrávky, počítačové výukové programy a další pomůcky, které si učitelé sami připravují v rámci předmětových komisí. Ve škole není zřízena odborná učebna českého jazyka a literatury, takže didaktickou techniku je třeba do kmenových tříd většinou přenášet, nebo využívat technických možností odborných učeben jiných předmětů. Poněkud chybějí pomůcky pro jazykové vyučování v nižších ročnících gymnázia, zejména gramatické tabule, pracovní listy, folie pro zpětný projektor atp. Žáci jsou vybaveni vhodnými učebnicemi a čítankami, pracují s nimi jak ve vyučování, tak při domácí přípravě.

Cizí jazyky jsou vyučovány v kmenových i ve dvou jazykových učebnách. Společnou nevýhodou jazykových učeben je jejich poměrně stísněný prostor a proto v nich není rozmístění lavic optimální a nevytváří přirozené podmínky pro rozvoj komunikativních schopností žáků. V učebnách je zabudována videotechnika. a vyučující jsou vybaveni kazetovými přehrávači, které do učeben přenášejí.

Odborné učebny a laboratoře pro výuku přírodovědných předmětů disponují potřebnými přístroji, pomůckami a moderní audiovizuální technikou. Pro výuku informatiky slouží dvě učebny vybavené dostatečným množstvím výkonných počítačů. Jejich hardwarové a softwarové vybavení umožňuje plnit požadavky učebních osnov předmětu i využívat výpočetní techniku ve výuce předmětů jiných, zejména v nižších ročnících víceletého gymnázia. Obě učebny jsou připojeny na Internet, který žáci a učitelé mají k dispozici i v době mimo vyučování. Nově zakoupený dataprojektor zefektivňuje výuku a usnadňuje práci učitelům i žákům. Všechny počítače umístěné v učebnách, kabinetech učitelů a kancelářích jsou propojeny do sítě, která je také významnou součástí informačního systému školy. V rámci rekonstrukce byla zřízena doména druhé úrovně a každý učitel dostal svoji e-mailovou adresu. Vybavení kabinetu matematiky pomůckami a didaktickou technikou je průměrné. K dispozici je odborná literatura, několik geometrických modelů a starší transparenty (fólie pro zpětný projektor).

Mobilní audiovizuální technika a pomůcky jsou uloženy ve specializovaných kabinetech. Fond pomůcek umožňuje zabezpečit názornost výuky všech přírodovědných předmětů, včetně laboratorních prací žáků. V hospitovaných hodinách měli žáci k dispozici vhodné učebnice, případně další materiály. Pro žáky nižších ročníků gymnázia je v souladu s platným právním předpisem zajišťuje škola.

Systematickou kontrolu efektivnosti využívání dostupného materiálně-technického zázemí ve výuce vedení školy neprovádí. To zůstává především na aktivitě a odpovědnosti každého učitele.

Materiálně-technické podmínky umožňují realizaci vzdělávacího programu školy. Celkově mají velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Realizace vyučovaných studijních oborů je v souladu s Rozhodnutím MŠMT ČR, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 11 035/2002-21 ze dne 14. 1. 2002 s účinností od 13. 9. 2001.

Učební plány jsou dodržovány a učební osnovy jsou plněny.

Povinná dokumentace je vzhledem k průběhu a výsledkům vzdělávání vedena průkazně.

Systém kontroly naplňování učebních plánů a osnov je funkční, ale není zcela účinný zejména v oblasti kontroly metod a forem výuky.

Škola má velmi dobré materiální podmínky. Také možnost výběru žáků v přijímacím řízení i jeho systém vytváří dobré předpoklady kvalitního vzdělávacího procesu.

Vzdělávací program školy je koncipován tak, že je kladen důraz na všechny složky vzdělávání v kontextu široce pojímaného občanství, a tedy na obecně přijímané kvality člověka. V prvních čtyřech ročnících osmiletého gymnázia se učivo neliší od výuky na základní škole obsahem, nýbrž pouze hloubkou a důrazem na vznikající obecné souvislosti. Ve čtyřletém gymnáziu a ve vyšších ročnících osmiletého gymnázia je výuka také určena všeobecným zaměřením školy, ale s využitím zájmů žáků a možností školy. Tomuto záměru

je podřízen systém volitelných, převážně přírodovědných a technických předmětů. Také využití disponibilních hodin na posílení hodinových dotací českého jazyka, matematiky a přírodovědných předmětů je v souladu s koncepcí školy.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura

Předmětová komise českého jazyka a literatury (ČJL) koordinuje spolupráci vyučujících na přípravě písemných prací, výběru vhodných učebnic, zapojování žáků do soutěží a olympiád i na tvorbě tematických plánů. Ty poskytují vyučujícím dobrý základ pro rozvržení vzdělávacího obsahu, nezabývají se však oblastí cílových kompetencí. Příprava na jednotlivé hodiny byla po obsahové stránce většinou velmi pečlivá, učitelky si připravovaly vlastní texty, úkoly, pomůcky; jedenkrát byla stavba hodiny nejasná, chaotická. Cíle stanovené pro vyučovací hodiny byly formulovány jako poznatky, jež mají být předány, z hlediska kompetencí, jichž mají dosáhnout žáci, vymezeny nebyly.

Předmět vyučuje celkem devět učitelek, u osmi z nich proběhly hospitace tak, aby byly navštíveny všechny ročníky gymnázia. Učitelky jsou plně aprobované, což většinou příznivě ovlivnilo kvalitu výuky. V několika hodinách se však menší didaktická zkušenost odrazila v nevhodném výběru forem a metod. Hodiny zhlédnuté na vyšším stupni gymnázia byly všechny literární, na nižším stupni se hospitace uskutečnily v jazyce, slohu i literatuře.

Materiální podpora výuky nebyla ve sledovaných hodinách nijak výrazná, audiovizuální technika byla použita pouze ve dvou hodinách, v ostatních se pracovalo s učebnicí, kopírovanými texty, tabulí a křídou. To se zejména v nižších ročnících odrazilo na malé názornosti výuky. Žáci jsou vybaveni vhodnými učebnicemi a čítankami, pracují s nimi jak ve vyučování, tak při domácí přípravě.

Hodiny ČJL probíhaly v kmenových třídách, které jsou prostorově vyhovující, čisté, světlé, avšak velmi málo esteticky vyzdobené a z hlediska vyučovaného předmětu zcela nepodnětné. V některých hodinách nebyly respektovány psychohygienické zásady, zejména stavba literárních hodin a jejich tempo neumožňovaly relaxaci, což se nepříznivě projevilo zvýšenou únavou a poklesem soustředění žáků.

Organizace vyučovacích hodin byla většinou frontální, v literárních hodinách převládal výklad učitelek a diktování zápisu do sešitů, eventuálně doplněného kopírovaným textem. Pouze ve dvou hodinách se vyučující snažily aktivizovat žáky k činnostem, k přemýšlení o souvislostech a k vyvozování vlastních závěrů. Zejména tam, kde žáci pracovali ve skupinách, se dařilo zaujmout je a vyučovací čas byl velmi efektivně využit. Jazykové hodiny byly z hlediska činností žáků organizovány lépe, učitelky se snažily střídát metody a předcházet tak přetěžování žáků a únavě.

Ve většině hodin chyběla cílená vstupní motivace, obvykle byla nahrazena sdělením obsahu hodiny. Průběžná motivace byla častější, učitelky se snažily využít znalostí žáků, vztahu učiva k regionu apod., zpravidla však byla zaměřena na získávání poznatků. Hodnocení probíhalo ve všech hodinách, většinou formou ústního vyjádření, v případě referátů a mluvních cvičení mělo především motivační charakter. Klasifikace byla pozorována v jediné hodině, známka však nebyla zdůvodněna ani oznámena před třídou. Vzájemné hodnocení žáků ani jejich sebehodnocení nebylo zařazeno v žádné z navštívených hodin. V jazykových hodinách se dařilo využít práce s chybou, žáci byli vedeni k uvědomělému užívání jazykových prostředků. Pouze ve třech sledovaných hodinách byla látka v závěru alespoň stručně shrnuta, v ostatních případech končila hodina zvoněním. Zhodnocení aktivity žáků, jejich podílu na průběhu vyučování nebylo pozorováno v žádné ze sledovaných hodin. Žáci tak neměli možnost získat zpětnou vazbu o své práci.

Interakce a komunikace závisela na tom, jak byla výuka organizována. V hodinách výkladových dominoval verbální projev učitelek, žáci pouze plnili úkoly, jednoslovně odpovídali na otázky a zapisovali si poznámky podle diktátu. Příležitost k vyjádření dostávali v těch hodinách, v nichž se pracovalo ve skupinách, nebo tam, kde se učitelky při práci s textem snažily vést žáky k zamyšlení nad jeho smyslem a společně s nimi vyvozovaly závěry. Vzájemná komunikace žáků byla také spíše ojedinělá. Verbální projev většiny učitelek byl kultivovaný, jejich vlídné jednání a přátelský přístup vytvářely příznivou pracovní atmosféru.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a literatuře mají průměrnou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v německém jazyce

Činnost samostatné předmětové komise německého jazyka se řídí celoročním plánem práce, který se zaměřuje především na sjednocování tematických plánů pro jednotlivé ročníky, na výběr vhodných učebnic, projednávání klasifikace problémových žáků, aktualizaci maturitních témat, přípravu srovnávacích testů pro paralelní třídy a přípravu soutěží, olympiád. Velký důraz klade komise na vytváření a pěstování vztahů se školami v pěti dalších zemích a zapojení se do programu SOCRATES v rámci projektu COMENIUS. Plánování výuky je v souladu s realizovanými studijními obory. Vyučovací hodiny byly převážně dobře připraveny a jejich struktura většinou promyšlená.

Výuku němčiny zajišťuje šest učitelek, jejichž odborná a pedagogická způsobilost koresponduje s požadavky příslušné vyhlášky. Všechny absolvovaly potřebnou jazykovou přípravu a jsou také po jazykové stránce velmi dobře vybaveny.

Osm hospitovaných hodin proběhlo v kmenových učebnách a jedna v jazykové učebně pro německý jazyk. Kmenové učebny jsou prostorné, světlé a poskytují dobré psychohygienické podmínky. Přesto v nich proběhlo jen málo relaxačních chviliek a téměř žádné modelové situace nebyly v hospitovaných hodinách realizovány. Žáci mají dostatečné množství učebnic vhodné řady, pracovních sešitů, slovníků a učitelé pro ně připravují další kopírovaný materiál. Ve výuce využívají časopisy Hurra a JUMA a materiály, získané z Goethe-Institutu nebo na internetu. Pro jednotlivé ročníky jsou k dispozici PC-výukové programy. Z běžné audiovizuální techniky, které je ve škole dostatek, byl v převážné části hodin využit kazetový magnetofon.

Promyšlená struktura vyučovacích hodin většinou korespondovala s vysokou odborností i pedagogickými zkušenostmi jednotlivých učitelek. A přesto byla v některých hodinách zřejmá převaha tradiční práce s knihou a textem či cvičením, nebo ojediněle menší metodická pohotovost, plynoucí z nevelké praxe. Některé úkoly, zadávané celé třídě, byly zdoluhavé, některé činnosti výjimečně neodpovídaly jejich věku. Vyučovací čas pak nebyl zcela efektivně využit. Charakteristické pro další, výborně připravené hodiny, bylo časté střídání různých metod a forem práce, při nichž byli žáci velmi zaujati svou vlastní činností a s chutí a radostí spolupracovali. V těchto hodinách nechyběl zpěv a hrové i soutěživé prvky.

Jako vstupní a nenásilná motivace byla v některých hodinách zařazena buď píseň nebo několik úvodních svižných dialogů, vyvolání diskuse „co po maturitě?“ a podobně. V části hodin byl však pouze oznámen jejich program nebo cíl. V dalším průběhu výuky byli žáci motivováni či demotivováni její pestrou či méně pestrou strukturou, zajímavým vyprávěním, rozhovory nad rodinnými fotografiemi, nebo také pozitivním hodnocením a slíbenou jedničkou. Práce žáků i celé třídy byla většinou hodnocena běžným způsobem, ojedinělé ústní zkoušení bylo klasifikováno přiměřeně a klasifikace byla vhodně odůvodněna. Některé hodiny postrádaly jakékoli shrnutí učitelem a celkové vyhodnocení práce třídy. Jen v jednom případě provedl zhodnocení hodiny vyzvaný žák, a to velmi dobrou němčinou.

Tradiční uspořádání žakovských lavic žáky nemotivuje k žádné komunikaci, což bohužel také stírá hlavní smysl jazykových učeben ve škole, nevytváří přirozené podmínky ani pro možnost žakovské interakce, relaxace ani pro realizování dramatických akcí. To se také projevovalo na jazykových schopnostech žáků některých tříd, dokonce i v maturitním ročníku, kdy se většina komunikace omezovala na izolovaná slovíčka. Naproti tomu v některých hodinách vytvářely učitelky optimální podmínky pro žakovské rozhovory nebo skupinovou práci efektivním přemísťováním žáků v učebně, vytvářením kruhů, pohybem po třídě. V těchto hodinách bylo znát, že jsou žáci na výuku nejen výborně připraveni, výborně se také vyjadřovali s důslednou výslovností a projevovali mluvní pohotovost. Bylo zřejmé, že jsou zvyklí takto komunikovat, byli trvale zaměstnáváni, v hodině pak vládla příjemná pracovní atmosféra a dobrá nálada. Komunikace všech vyučujících se žáky byla přirozená, milá a vstřícná, žáci byli zdvořilí, v žádné z hodin nebyl zaznamenán projev nekázně.

Kvalita vzdělávání a výchovy v německém jazyce byla ve třech vyučovacích hodinách průměrná, převažovalo však její velmi dobré a v jednom případě i vynikající hodnocení. Proto je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice a informatice

Výuka probíhala v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Hodinové dotace korespondovaly s počty hodin uvedenými v platných učebních plánech. Také plánování obsahu učebních jednotek bylo v souladu s učebními osnovami a současně respektovalo možnosti žáků. Deklarované cíle vyučovacích hodin byly stanoveny v návaznosti na předchozí učivo. Všechny hodiny byly z hlediska obsahu velmi dobře promyšlené. Příprava vyučujících na výuku nezahrnovala použití didaktické techniky.

U osmi vyučujících bylo provedeno deset hospitací v osmi různých třídách víceletého i čtyřletého studia. Z hlediska personálního byla sledovaná výuka v souladu s platnými právními předpisy, odborná a pedagogická způsobilost vyučujících je na výborné úrovni, což mělo pozitivní vliv především na odbornost výuky.

Sledované hodiny matematiky probíhaly v prostředí čistých, standardně vybavených učeben, jejichž výzdoba byla poměrně strohá. Zajištění výuky matematiky pomůckami se převážně orientovalo na tabuli, křidu a učebnice. Výuka informatiky se uskutečnila ve dvou odborných učebnách, které jsou vybaveny dostatečným počtem kvalitních počítačů. V jedné odborné učebně je umístěn dataprojektor. Škola je připojena na Internet, jehož využití ve výuce i v mimoškolních aktivitách pozitivně ovlivňuje vzdělávání žáků v oblasti informačních technologií.

Vyučující velmi dobře organizovali práci žáků. Hodiny měly jasně stanovený cíl a obsah, který byl vždy naplněn. V některých hodinách verbální aktivity učitelů vyplňovaly převážnou část vyučovací jednotky. V těchto případech byla iniciativa výrazně na jejich straně. Přesto byl ve všech hodinách dáván žákům prostor na rozvíjení a rozšiřování jejich vyjadřovacích schopností. Z celkového projevu žáků vyplynulo, že rozumí základním pojmům a vztahům mezi nimi, že chápou obecné souvislosti a dovedou látku aplikovat při řešení dalších úloh. V matematice prováděli numerické i grafické řešení úloh, tak jak to situace vyžadovala. V informatice rutinně obsluhovali počítače a využívali vlastností probíraného softwaru k řešení předloženého problému. Použití nadstandardní techniky (dataprojektoru) umožnilo žákům rychlejší a důslednější zvládnutí učiva. Ve většině případů bylo tempo výuky vysoké a přechody mezi jednotlivými činnostmi plynulé. Estetická úroveň kontrolovaných sešitů žáků byla většinou jen průměrná. Ve výuce obou předmětů byly zohledňovány individuální potřeby a schopnosti žáků. Začleněním hodin do rozvrhu, stejně tak jako jejich vlastním průběhem a přístupem učitelů k žákům byly zajištěny velmi dobré psychohygienické podmínky. K nim také přispěla

především příjemná a klidná atmosféra, vhodné tempo a přiměřená náročnost výuky. Určité nedostatky byly zjištěny v jednotvárném průběhu některých hodin (např. opakování výpočtů podobných příkladů), přesto i v těchto případech byl vztah žáků k výuce pozitivní.

Motivace spočívala většinou v kladení důrazu na věcnou a logickou správnost procvičované látky, na jejím využití v mezipředmětových vztazích a na spojení s praxí. Někteří učitelé dokázali žáky motivovat oceněním úspěšného řešení dané úlohy a na chybách, kterých se žáci dopustili, vysvětlovali nutnost zkoušky. Tím podporovali sebehodnocení jejich vlastních znalostí. Hodnocení žáků učiteli bylo objektivní a spravedlivé. Scházela motivace založená na relaxačním pojetí výuky.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla založena na vzájemné důvěře a respektu při akceptování dohodnutých pravidel. Většina situací byla řešena nedirektivním partnerským dialogem. Moderátory diskusí byli převážně učitelé. Úroveň verbální i neverbální komunikace vyučujících byla velmi dobrá.

Celkově byla kvalita výuky matematiky i informatiky velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v chemii a biologii

Odborná a pedagogická způsobilost učitelů těchto předmětů pozitivně ovlivnila odbornou úroveň výuky, méně její organizování, formy a metody. Nedostatky se projevíly převážně v závěru vyučovacích hodin, kde s ojedinělými výjimkami nebylo pro nedostatek času zařazeno závěrečné opakování a shrnutí učiva.

Velmi dobré materiální podmínky školy se pozitivně projevíly v názornosti výuky obou předmětů. Prostory odborných učeben, ve kterých byla realizována většina hospitované výuky, vytvářely žákům podnětné pracovní prostředí. Dostatečnou relaxaci většiny z nich zajistilo vhodné střídání činností během hodiny.

V průběhu hospitovaných hodin dominovaly frontální výukové metody, v biologii převážně řízený rozhovor a diskuse, v chemii s výjimkami výklad učitele. Nové učivo bylo v biologii a větší části chemie předkládáno i procvičováno v širších souvislostech a mezipředmětových vztazích. Vhodně a poměrně často byly zařazovány problémové otázky. Na vyvozování nových poznatků se v biologii, na rozdíl od chemie, podílela většina žáků. V části hospitované výuky chemie učitelé nové učivo žákům spíše předkládali. Malá pozornost byla v obou předmětech věnována procvičování probíraného učiva a kontrole, do jaké míry si žáci nové učivo osvojili a pochopili ho. Práce s chybou byla využita ojediněle. Poznámky si žáci pořizovali většinou samostatně. V menší části hospitované výuky jim byl zápis diktován nebo ho opisovali z tabule. Diktování zápisu se odrazilo v menším zapojení některých žáků do výuky.

Učitelé měli snahu žáky motivovat seznámením s tématem a plánovaným průběhem hodiny. K jejich aktivitě však více přispěla motivace průběžná, vycházející z návaznosti a názornosti výuky, doplněné řadou zajímavých informací uváděných učiteli. Hodnocení žáků mělo rozdílnou úroveň, od pouhého posouzení správnosti odpovědi po pochvalu, která byla v nižších ročnících významným motivačním prvkem. Klasifikované hodnocení žáků bylo efektivní, většinou nezdůvodněné. K sebehodnocení a vzájemnému hodnocení však vedení nebyli.

Učitelé byli k žákům vstřícní. Hospitovaná výuka probíhala v prostředí vzájemné důvěry. Žáci se zejména v biologii ptali a vyjadřovali své názory. V menší části hodin tradiční výuka a převažující role učitele nevytvářely dostatečný prostor pro rozvoj komunikativních dovedností všech žáků. Ne vždy byl kladen důraz na jejich věcně správné vyjadřování s využitím zavedených odborných pojmů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly vzhledem ke všem sledovaným jevům v chemii na průměrné, v biologii na velmi dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola pravidelně sleduje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání. V cizích jazycích k tomu využívá komerčních testů, v jiných předmětech vypracovává vlastní evaluační nástroje. Na jejich tvorbě se podílejí předmětové komise, které také analyzují a projednávají výsledky a přijímají případná opatření (individuální doučování, speciální úkoly). Rovněž hodnocení maturitních písemných prací se škola snaží objektivizovat tím, že jím pověřuje komisi, která sjednocuje kritéria. Na začátku školního roku se provádějí tzv. vstupní prověrky, vyhodnocují se počty chyb a stanoví se nápravná opatření.

Výsledky vzdělávání a výchovy dokresluje i úspěšná účast talentovaných studentů v olympiádách (M, F, CH, Bi, Z, ČJ) a soutěžích (konverzační, literární, recitační), SOČ a v řadě soutěží sportovních. Studenti 3. a 4. ročníku vypracovávají ročníkové práce, které se předkládají při maturitní zkoušce.

Gymnázium vzdělává svoje žáky v objektu, jehož prostorové podmínky umožňují vysokou kvalitu výuky. Škola má mimořádně dobré vybavení didaktickou technikou a pomůckami. V době inspekční činnosti však možnost jejího využívání ve vyučování nebyla zcela doceněna. Průběh vzdělávání a výchovy v hospitovaných předmětech je zajišťován pedagogy s úplnou aprobovaností.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí MŠMT ČR čj.: 11 035/2002-21 ze dne 14. ledna 2002, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 13. září 2001, je v souladu se zřizovací listinou ze dne 2. prosince 1991, kterou bylo dnem 1. listopadu 1991 zřízeno Gymnázium Jana Blahoslava, Ivančice, Lány 2 jako rozpočtová organizace. Dodatkem ke zřizovací listině čj.: 36 466/97-21 ze dne 11. prosince 1997 se dnem 1. ledna 1998 změnila organizace na příspěvkovou.

Škola se na veřejnosti prezentuje v celé škále aktivit. Ty vycházejí také z jejího spojení se jmény význačných ivančických osobností. K výročí 430 let od smrti Jana Blahoslava, biskupa, historiografa, archiváře a pápaře jednoty bratrské, uspořádalo gymnázium hudebně dramatické pásmo, které bylo veřejností přijato velmi pozitivně a bylo také natočeno ivančickou televizí.

V rámci spolupráce se školami z dalších zemí zapojených do programu Sokrates v projektu Comenius obdrželo gymnázium finanční grant. Žáci školy se budou podílet na tvorbě projektu ARIV (Against Racism, Intolerance and Violence), budou komunikovat se studenty partnerských škol, a tím si nejen prohlubovat svoje jazykové znalosti, ale budou si rozšiřovat i svoje vědomosti o životě lidí v jiných kulturách, budou poznávat jejich tradice a zvyky, což je velmi dobrým krokem k posilování vzájemné tolerance i boji proti násilí a rasismu.

Gymnázium pěstuje a podporuje spolupráci svých žáků se žáky z rakouského gymnázia v St.Pöltenu, hlavním městě Dolního Rakouska. Školy pořádají výměnné akce pro svoje žáky i učitele. Gymnázium navštívilo v rámci poznávacích zájezdů také Anglii a Itálii. Na veřejnosti se prezentuje také v širokém spektru soutěží a olympiád. Kvalitní příprava žáků vedla k celé řadě dobrých umístění v regionálních i okresních kolech.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM ZA OBDOBÍ 2001

Limit prostředků na platy a na ostatní platby za provedenou práci byl dodržen. Limit počtu zaměstnanců nebyl zcela vyčerpán, v přepočteném počtu pracovníků došlo k úspoře 0,76 úvazku.

Finanční prostředky státního rozpočtu byly vyčerpány v plné výši, organizaci nevznikla povinnost odvodu nedočerpaných finančních prostředků poskytovateli. Finanční vypořádání vztahů se státním rozpočtem nebylo provedeno v daném termínu a předepsaným způsobem, jak stanoví příslušný platný právní předpis.

Finanční prostředky státního rozpočtu určené na platy a s nimi související odvody do sociálních a zdravotních fondů, prostředky na úhradu ostatních nákladů vyplývajících z pracovně právních vztahů, finanční prostředky určené na výdaje za učebnice a učební pomůcky, na další vzdělávání pedagogických pracovníků a finanční prostředky na provoz školy poskytnuté zřizovatelem na období prvního pololetí roku 2001 byly použity v souladu s platnými právními předpisy.

Výroční zpráva o hospodaření školy je zpracována, uváděné údaje souhlasí s účetnictvím organizace. Výroční zpráva obsahuje údaje v souladu s platným právním předpisem.

Ve sledovaném období nebylo zjištěno nehospodárné nebo neefektivní čerpání prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu. Poskytnuté finanční prostředky nebyly řádně zúčtovány se státním rozpočtem.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 11 35/2002-21 ze dne 14. ledna 2002 účinné od 13. září 2001
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje č. j. 25/13 ze dne 13. září 2001
3. Dodatek ke Zřizovací listině čj.: 36 466/97-21 ze dne 11. prosince 1997
4. Výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1.- 4. čtvrtletí 2001 Škol (MŠMT) P 1-04 ze dne 11. ledna 2002
5. Výkaz Škol (MŠMT) V 7-01 o gymnáziu - střední odborné škole - konzervatoři k 30. září 2001 ze dne 3. října 2001
6. Doklad „Neinvestiční ukazatele rozpočtu roku 2001 (celorok)“, bez uvedení data
7. Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací Úč OÚPO 4-02 sestavený k 31. prosinci 2001 ze dne 30. července 2002
8. Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací Úč OÚPO 3-02 sestavená k 31. prosinci 2001 ze dne 30. července 2002
9. Příloha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací Úč OÚPO 5-02 sestavená k 31. prosinci 2001 bez uvedení data
10. Výpis použitých účtů z účtového rozvrhu platný pro rok 2001
11. Hlavní kniha účetnictví za rok 2001

12. Kolektivní smlouva na období od 1. ledna 2001 do 31. prosince 2001 a její součásti – přílohy: Zásady hospodaření s FKSP a rozpočet FKSP pro rok 2001
 Vnitřní platový předpis
 Vnitřní mzdový předpis ke stanovení výše zvláštního příplatku
 Vnitřní předpis k poskytování cestovních náhrad s účinností od 1. ledna 2001
13. Dodatek kolektivní smlouvy č. 1 – Podmínky pro poskytování osobních ochranných prostředků v roce 2001
14. Obraty účtů 501 84, 501 85, 501 86, 501 88, 501 89, 512 80, 518 81, 518 87, 518 88, 518 89, 521 80, 521 81, 520 80, 524 81, 527 80, 549 81 a k nim příslušné účetní doklady
14. Obraty účtu 912 a k němu příslušné účetní doklady
15. Výroční zpráva o hospodaření za rok 2001
16. Dokumentace podle § 32, písm. b-i vyhlášky č. 354/1991 o středních školách
17. Inspekční zpráva z roku 1999, čj.: 122 78/98-05010, signatura bl3ws201
18. Zápisy z jednání předmětových komisí
19. Plán práce výchovné poradkyně pro šk. rok 2002/2003, měsíční plány práce
20. Dokumentace žáků se SVPU
21. Minimální preventivní program
22. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2001/2002
23. Ročenka Gymnázia Jana Blahoslava Ivančice za školní rok 2000/2001
24. Zápisy z porad a pedagogických rad ve školním roce 2002/2003
25. Osobní dokumentace učitelů vyučujících sledované předměty
26. Plán práce na školní rok 2002/2003, Plán pedagogických porad ve šk. r. 2002/2003
27. Organizační řád Gymnázia Jana Blahoslava, vydaný dne 14. ledna 1998

ZÁVĚR

Gymnázium Jana Blahoslava sídlí ve zrekonstruovaném, esteticky velmi dobře působícím objektu. Má dlouholetou tradici a za dobu své existence vychovalo řadu významných osobností. Daří se mu naplňovat zvolené koncepční záměry s odpovědností vůči žákům a jejich rodičům.

Personální podmínky školy v hospitované výuce jsou velmi dobré, její vedení optimálně využívá aprobovanosti učitelů. Prostorové, materiální a psychohygienické podmínky školy umožňují realizovat schválené studijní obory v plném rozsahu. Vybavení školy didaktickou technikou je na velmi dobré úrovni, možnost jejího využívání v době konání inspekce však nebyla zcela doceněna. Škola je řízena koncepčně a zodpovědně s využitím jak osvědčených postupů, tak i nových trendů v oblasti školského managementu.

Podle provedených zjištění škola s prostředky státního rozpočtu nakládala hospodárně a efektivně. Kladně lze hodnotit přehledné sledování čerpání na jednotlivých syntetických účtech za pomoci analytického členění.

Od doby konání poslední inspekce v únoru 1999 došlo ke zřetelnému posuvu zejména v materiálním vybavení školy, kdy byla mimo jiné vybudována odborná učebna chemie a podmínky pro její výuku se výrazně zlepšily. Gymnázium Jana Blahoslava v Ivančicích je perspektivní školou, která se řadí k významným vzdělávacím institucím regionu.

Školní inspektoři Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Klár	Mgr. Pavel Klár, v.r.
Členové týmu	PhDr. Helena Kneselová, CSc.	PhDr. Helena Kneselová, CSc., v.r.
	RNDr. Jaroslav Honza, CSc.	RNDr. Jaroslav Honza, CSc., v.r.
	RNDr. Vladislav Milink	RNDr. Vladislav Milink, v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Marta Haltmarová, Hana Linhartová, kontrolní pracovnice

V Brně dne 14. prosince 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. 12. 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

RNDr. Antonín Šerý

RNDr. Antonín Šerý, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.
---------	------------------------	--------------------------

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje RNDr. Miloš Šifalda vedoucí OŠMT Žerotínovo nám.3/5 601 00 Brno	2. ledna 2003	1021/03

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány